

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Uppföljningsrapport April 2017

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsanalys	3
2 Ekonomisk analys.....	18

1 Verksamhetsanalys

1.1 Sammanfattning

Kund/Brukare

Den strategiska målsättningen Sysselsättning för alla är ett av sektorns allra viktigaste uppdrag som också på ett mycket direkt sätt påverkar den enskildes livssituation. Antalet arbetslösa ungdomar är lägre än någonsin och utsikterna att nå målsättningen bedöms som goda. Sysselsättning för alla är också en väsentlig målsättning i relation till nyanlända Alebor och möjligheten till en god integration.

Problematiken kring droganvändande och kriminalitet bland ungdomar gör sig fortsatt gällande och är extremt kostnadsdrivande. Att i större utsträckning kunna erbjuda insatser på hemmaplan är en nyckelfaktor och ett omställningsarbete pågår för att bättre kunna möta behoven. Som ett resultat av detta har utförarenheten börjat ta emot ungdomar inom ramen för den egna verksamheten. Detta har inte varit möjligt under föregående år då utförarenheten fyllt sina platser med ensamkommande barn.

Vård- och stödsamordning (VSS) bedrivs i samverkan med regionen och är en insats som ger den enskilde större möjlighet till delaktighet och egenansvar i sin rehabilitering. Detsamma gäller implementering av genomförandeplaner och samordnad individuell plan (SIP).

Att utvärdera nöjdhet hos sektorns målgrupper är i delar komplicerat och svarsfrekvensen är inte sällan låg. Inom ramen för äldreomsorgen har särskild vikt lagts vid att få fler äldre att besvara den nationella enkäten "vad tycker de äldre om äldreomsorgen". Enkäten är fortfarande öppen men per april hade svarsfrekvensen relativt föregående år redan förbättrats.

Vid årsskiftet kommer en ny lag träda i kraft "Trygg och säker utskrivning efter slutenvård". Detta kommer att innebära att verksamheterna behöver ha en större flexibilitet och arbeta mer personcentrerat vilket sannolikt kommer att gagna den enskilde. Utfallet av dagar med betalningsansvar uppgår för perioden till 0 vilket indikerar att kommunens beredskap och förutsättningar inför den nya lagens krav på effektiv samverkan kan bedömas som goda.

Processer

Arbetet med e-hälsa drivs utifrån beslutad plan. Under året genomförs fyra digitala projekt inom sektorn med fokus inom äldreomsorgen och med syfte att gagna brukare och även underlätta för medarbetarna.

Sektorn kommer under 2017 att samköra framtagningen av en ny IT-organisation med framtagning av ledningssystemet för kvalitet för att på så sätt öka resurseffektiviteten. Utsikten är att sektorn därigenom kommer att stå väl rustad inför 2018.

Behovet av lokaler och bostäder är stort inom sektorn. Ifo-kontoret är alltför litet och detta påverkar arbetsmiljön menligt. Inom funktionshinder är behovet av såväl lokaler som boendeplatser stort, dels på grund av omställningsbehov och dels på grund av nytillkomna behov. Anvisningstalet för kommunen med avseende på nyanlända kräver även det särskilda åtgärder i form av olika tidsbegränsade lösningar. Alla ovan beskrivna behov riskerar på olika sätt driva kostnader om de inte går att tillgodose inom rimlig tid.

Resurser

Kompetensförsörjning är en stor och viktig fråga inom sektorn och rekryteringsbehovet är ständigt. Arbeta med en strategisk kompetensförsörjningsplan har påbörjats inom HR-avdelningen och kommer att adderas med sektorns eget arbete, till exempel genom att sektorn planerar kompetensutveckla redan anställda medarbetare till efterfrågad kompetensnivå.

Sektorn har under perioden intensifierat arbetet med optimerad bemanning och detta förväntas ge goda effekter, såväl verksamhetsmässigt som ekonomiskt.

Arbetet med Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust löper på enligt plan.

Den övergripande målsättningen kring samtliga de beskrivna delarna ovan är att systematisera arbetet kring medarbetarressursen så att kommunen i allmänhet och sektorn i synnerhet gör sig känd som en bra arbetsgivare med goda möjligheter till medskapande för medarbetarna.

Ekonomi

Tillväxtbudgeten 2017 är till sin utformning utmanande men målsättningen är att inför 2018 skapa bättre ekonomiska förutsättningar. Det ligger i sakens natur att det först är mot slutet av året som man kan analysera effekten av de åtgärder som vidtas under året. Med denna utgångspunkt är det rimligt och väntat att budget inte är i balans vid första tertialen. Utvecklingen är dock mer ogynnsam än vad den bör vara.

Sektorn har därför sedan februariutfallet signalerat att ett nollresultat bedöms realistiskt på helår. Utan åtgärder prognosticeras underskottet till ca 21 Mkr. Utvecklingsstödet beräknas ge effekt i delar och utöver det är åtgärder planerade för att så långt möjligt närma sig budget i balans. Den negativa utvecklingen mellan mars och april har också föranlett sektorn att vidta ytterligare åtgärder för att kunna stå kvar vid prognosen -6,6 Mkr som aviserats vid tidigare månadsrapporter. Bilden är, som tidigare, att för att nå prognos på helår krävs synnerligen expansiva åtgärder.

1.2 Nämndens mål och målvärden

Strategiska målsättningar:

1.2.1 Lust att lära i skolan

Nämndens prioriterade mål:

Psykisk ohälsa och andra riskfaktorer för barn och unga är viktiga fokusområden i det förebyggande arbetet.

Individ och familjeomsorgen och funktionshinder ingår i samordningsgruppen TSI (Tidiga samordnade insatser) som arbetar för att samordna kommunens insatser och samarbete med regionen avseende barn och unga. Inom ramen för TSI styrs även arbetet med SSPF där samverkan sker med polis och fritidsverksamheter för att arbeta förebyggande med målgruppen. TSI inrymmer även arbetet med Västbus och Fotosyntes.

Under perioden har individ- och familjeomsorgen haft besök av ett regionalt utvecklingsteam från Närhälsan för att informera om nya arbetsmetoder. Metoderna "Family Check up" och "PALS" är beslutade att införas i verksamheten såväl som i kommunens skolverksamhet. Arbeta pågår även för att få till stånd en sektorsövergripande social investering som riktar sig mot högstadiel elever med oroande hög skolfrånvaro.

Familjehuset arbetar löpande med målgruppen och har under perioden haft gruppverksamhet inom ramen för Fjärilen och Skilda världar. Minimilis verksamhet är implementerad i ordinarie verksamhet sedan årsskiftet och sorteras under Utförarenheten.

Sektorn är fortsatt aktiv i det kommunövergripande arbetet med social hållbarhet. De förbättringsområden som identifierades i 2016 års sociala kartläggning har fångats upp i en åtgärdsplan som avser att genomlys rutiner och processer med bäring på området samt att även förbättra förutsättningar för verksamhetssystemet att stödja dessa. Förmågan att ta fram kvalitetssäkrat statistiskt underlag förväntas öka betydligt inför 2018.

Sektorn fortsätter även det länsgemensamma arbetet efter Överenskommelse Psykisk hälsa 2017. Här ingår bland annat gemensam insamling av nyckeltal och indikatorer för att kunna följa och förebygga den psykiska ohälsan i målgruppen.

Uppdrag:

Samarbetet inom SSPF (skola-socialtjänst-polis-fritid) ska vidareutvecklas.

Arbete pågår bland annat inom ramen för Tidiga samordnade insatser. Familjehuset är en aktiv part i samarbetet och har bland annat anordnat riktade föräldracaféer till föräldrar med barn i målgruppen.

Nämndens prioriterade mål:

Arbetet med olika satsningar på tidiga insatser och hemmaplanslösningar för att stödja barn och unga ska fortsätta.

Det nya barn- och ungdomsboendet på Byvägen är igång och de första inflyttningarna skedde november 2016. Verksamheten är bemannad dygnet runt med schemalagd personal. Boendet har redan möjliggjort att sektorn kunnat undvika att köpa externa platser och ökar även sektorns beredskap för att kunna ge ytterligare insatser i form av barnboende på hemmaplan under 2017.

Sedan årsskiftet har det gjorts en delning av barn- och ungdomsenheten. Verksamheten är nu uppdelad i familjerätt/placering och utredning/mottagning. Under perioden har det pågått intensivt rekryteringsarbete på utrednings- och mottagningsenheten. Trots ny organisation och delvis ny personalstyrka har utvecklingsinitiativ gällande hemmaplanslösningar i individärenden redan tagits och förväntas öka under året. För ensamkommande barn har en omflyttning till det egna stödboendet i kommunen påbörjats. Målsättningen är att barnen/ungdomarna ska finnas inom kommunens verksamheter så långt möjligt.

Strategiska målsättningar:**1.2.2 Tillväxt****Nämndens prioriterade mål:**

Inom funktionshinderområdet finns stort behov av nya boendeplatser och arbetet med detta ska fortsätta under 2017.

Verksamhetsområde funktionshinderns särskilda boenden ligger alla utom ett i tätorter. Det möjliggör för brukare att ta sig fram som andra i samhället genom allmänna kommunikationer.

Övrig kommunal service möjliggörs genom samarbete med transportgruppen som har möjlighet att transportera brukare till och från exempelvis dagligt arbete. De nya bostäderna med särskild service, som planeras i Skepplanda, ligger i anslutning till hållplatser för kollektivtrafiken.

Sektorns nya barnboende i Nol ligger på gångavstånd till både kollektivtrafik och kommunal service.

Gällande boendeplatser förväntas 18 nya platser vara tillgängliga för inflyttning till sommaren 2018. Behovet av nya platser bedöms dock vara uppdämt och föreligger därmed fortsatt.

Uppdrag:

Planeringen av en ny bostad med särskild service fortsätter under året.

Pågår enligt plan. Upphandlingen är genomförd och resulterade i ett tilldelningsbeslut 2016.

Sektorn är just nu inne i ett planeringsarbete tillsammans med entreprenören och har ambitionen att de nya boendeplatserna ska vara tillgängliga i december 2017.

Både brukarrepresentanter och anhöriga är delaktiga i projektets arbetsgrupper.

Nämndens prioriterade mål:

En utbyggnad av olika typer av boenden ska ske i en takt som motsvarar invånarnas behov.

Äldreomsorgens omställning från servicelägenheter med biståndsbeslut till äldreboenden ägde rum våren 2016 och har hög efterfrågan. Sektorn har framfört behov och önskemål till Rikshem om successiva standardhöjande åtgärder för de lägenheter som blir lediga.

Ale seniorcentrum med kompletterande trygghetsboende kommer vara klart enligt planering och inflyttning sker januari 2018. I och med det kommer kommunen öka antalet äldreboendeplatser med 30 lägenheter vilket beräknas vara 25 mer än vad behovet är 2018. Efter dialog med nämnden har diskussioner därför inletts med Göteborgs Stad angående att sälja äldreboendeplatser. Detta kommer inledas redan under 2017. Kommunen kan därmed succesivt öka antalet egna platser och minska försäljningen till Göteborg i takt med de egna ökade behoven.

Sektorn beviljades utvecklingsstöd för att tillskapa en ny avdelning på Klockareängen för målgruppen äldre med

psykiatrisk problematik/utagerande beteende och demens. Avdelningen, som kommer bestå av fem platser, blir färdig vid halvårsskiftet 2017 och möjliggör hemmaplanslösningar i högre utsträckning än tidigare.

En utbyggnad av kommunens bostäder är nödvändig då individ- och familjeomsorgen ansvarar för att ta emot anvisningar från Migrationsverket som för 2017 är 94 nya Alebor. Ale kommun planerar tillfälligt boende i form av modulbostäder med tidsbegränsat bygglov på max 15 år som beräknas stå klara i februari 2018. För att kunna ta emot anvisningarna kan en mellanboendeform bli nödvändig i väntan på att bostadsbeståndet byggts ut för att motsvara behovet. Flera alternativ, som en tom industrilokal och ett särskilt boende för äldre, som ska tömmas efter årsskiftet, har setts över.

En kartläggning av behovet av boende för samsjukliga i samverkan mellan individ- och familjeomsorgen och funktionshinderverksamheten har inletts med syfte att hitta kostnadseffektiva lösningar som är till gagn för den enskilde.

Uppdrag:

Arbetet med ett nytt särskilt boende i Älvängen ska intensifieras under året.

Pågår enligt plan.

Byggnation förväntas starta under sommaren 2017 med planerad inflyttning under 2018. Enhetschef tillträder 1 juli.

Uppdrag:

Fler boendeplatser för ensamkommande barn och nyanlända ska tillskapas i samverkan med övriga sektorer

Verksamheten vid Spinneriets ungdomsboende har under hösten 2016 ställt om från att ta emot ensamkommande ungdomar till att kunna möta ungdomar med behov av stöd utifrån en social problematik av något slag. Under perioden har platserna vid boendet fyllts på och verksamheten har riktats i allt väsentligt mot det nya uppdraget. Vallmon 1 och 2 är avsedda för kommunens ensamkommande ungdomar. Vallmon 1 drivs i HVB-form och Vallmon 2 som stödboende.

Uppdrag:

Arbetet med Seniorcentrum i Älvängen ska fortsätta och färdigställas vid årsskiftet. Arbetet inkluderar plan för nämndens bidrag med avseende på serviceinsatser på trygghetsboendet.

Pågår enligt plan.

Byggnation förväntas starta under sommaren 2017 med planerad inflyttning under 2018. Enhetschef tillträder 1 juli.

Nämndens prioriterade mål:

Tillväxtbudget 2017: Genomförande av insatser utifrån beviljat utvecklingsstöd.

Sektorn fick inför 2017 beviljade medel för utvecklingsstöd avseende "annat utförande av servicetjänster" inom äldreomsorgen. Medlen är 300 tkr som kan användas för främst tekniska hjälpmedel för att effektivisera servicetjänster. Satsningen ska inbringa 2 mkr i minskade kostnader för Ale hemtjänst, genom minskad tid och bemanning för att utföra servicetjänsterna. Två till varandra närliggande enheter, planerar att utveckla utförandet av servicetjänster i ett projekt med specialiserad personal och kompetens. Syftet med projektet är att pröva hur en sån utformning faller ut och går att anpassa i den optimerade bemanning sektorn också arbetar med inom Ale hemtjänst. De positiva effekterna av projektet ska sedan implementeras i hela Ale hemtjänst.

Utöver medlen för servicetjänster har sektorn även fått medel för att skapa en psyko-geriatrisk avdelning på Klockareängens äldreboende. Ombyggnationen är genomförd och just nu pågår rekrytering av personal. Avdelningen förväntas sättas i drift efter sommaren 2017.

Medlen som tilldelades individ- och familjeomsorgen används bland annat för att ställa om HVB-hem till stödboende. Omflyttning pågår av ensamkommande barn/ungdomar till stödboende och boende i kommunen eller dess närhet som kostnadsmässigt motsvarar de nya ersättningarna från Migrationsverket. För att nå den önskade effekten av utvecklingsmedlen behöver omflyttningstakten öka. Det är även viktigt att flyttarna genomförs så att

ungdomarna känner att de får möjlighet att, med stöd, ta ett större ansvar för sin situation och utveckling.

Utvecklingsstöd används även till att bygga en robust organisation för barnavårdutredningar. Rekrytering av socialsekreterare, administrativt stöd och samordnare pågår enligt plan. Arbetsgruppen har varit på studiebesök med syfte att praktiskt ta del av arbetssättet med att visualisera pågående arbete i gruppen. Detta är något förse-
nat på grund av rekryteringsläget.

Drogproblematiken och oroligheter bland ungdomar eskalerade hösten 2016 och föreligger alltjämt. Under peri-
oden har detta lett till flera nya placeringar. Kombinerat med en instabil personalsituation har sannolikt också
antalet hemmaplanslösningar blivit färre än vad som annars varit fallet. Prognosen avseende köpta platser externt
för barn och unga visar på en positiv utveckling med hänsyn taget till det försämrade utgångsläget. Omständig-
heterna gör att nya placeringar även fortsatt kan tillkomma som verksamhetsområdet inte haft kännedom om
vilket måste beaktas.

Strategiska målsättningar:

1.2.3 Sysselsättning för alla

Nämndens prioriterade mål:

**Andelen arbetslösa ungdomar ska minska, vilket kräver fortsatt aktiva åtgärder i samver-
kan.**

Under 2016 initierade sektorn en fördjupad dialog med arbetsmarknadsenheten för att stärka samarbetet mellan
enheten och sektorn. Samarbetet växte under året och resulterade i ett kommunövergripande projekt med syfte
att öka kommunens aktivitet kring målsättningen sysselsättning för alla. Under våren har en projektplan antagits i
förvaltningsledningen. Arbetsgruppen för projektet innehåller kontaktpersoner för varje sektor och kommer
arbeta fram nya effektiva arbetssätt för att öka kommunens kapacitet att anställa arbetslösa ungdomar. Projektet
utgår från arbetsmarknadsenheten men drivs med ett kommunövergripande perspektiv. Målsättningen är att
antal arbetslösa i målgruppen för målsättningen ska sjunka samtidigt som nya innovativa arbetssätt implemente-
ras på både operativ och strategisk nivå.

Förvaltningsledningen agerar styrgrupp och kommer följa projektet regelbundet under året.

Inom individ- och familjeomsorgen fortsätter antalet hushåll med försörjningsstöd att minska jämfört med före-
gående period. Detta kan delvis ses som ett resultat av det täta och välfungerande samarbetet som finns mellan
arbetsmarknadsenheten, enheten för försörjningsstöd och Arbetsförmedlingen. Denna trepartssamverkan arbetar
även med motivationshöjande insatser inom ramen för "Unga till arbete". Genom täta uppföljningar av insatser-
na samt utökad intern och extern marknadsföring är förhoppningen att kunna nå ut till fler ungdomar som står
utanför arbetsmarknaden.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Andel arbetslösa och i program i åldern 18-24 år ska minska. Målet 2018 är att de ska vara 50 personer. För 2017 är målvärdet 75.	103	100	97 %

Uppdrag:

Sommarjobb i form av feriearbete ska erbjudas alla ungdomar i Ale kommun.

Uppdraget att anskaffa och samordna feriearbeten har legat på Arbetsmarknadsenheten som under perioden har
ordnat platser inom kommunen, i det privata näringslivet samt i föreningar. Samtliga 430 ungdomar i Ale kom-
mun födda -00 och -01 som ansökt kommer att erbjudas feriearbete.

Uppdrag:

Sommarlovsentreprenörer ska utvecklas i samverkan med näringslivet.

Pågår enligt plan. Arbetsmarknadsenheten kommer att i samarbete med näringslivsenheten anordna feriejobb
inom ramen för Sommarlovsentreprenörerna.

Uppdrag:

Erbjuda praktikplatser och olika former av stödanställningar i den kommunala verksamheten

Pågår enligt plan inom ramen för projektet "Syssestättning för alla".

Uppdrag:

Feriearbete ska erbjudas alla ungdomar

Uppdraget att anskaffa och samordna feriearbeten har legat på Arbetsmarknadsenheten som under perioden har ordnat platser inom kommunen, i det privata näringslivet samt i föreningar. Samtliga 430 ungdomar i Ale kommun födda -00 och -01 som ansökt kommer att erbjudas feriearbete.

Strategiska målsättningar:

1.2.4 Värna livsmiljö

Uppdrag:

Plan för framgångsrik integration av våra nyanlända Alebor ska tas fram

Inom sektorn ligger samordningen för integrationsplanen inom individ- och familjeomsorgen.

Verksamhetsområdets enheter involveras i olika grad i mottagandet av nyanlända. Under perioden har omvärldsbevakning och förberedelse av arbetet med integrationsplanen genomförts. Enhetschef för försörjningsstödsenheten och verksamhetschef har deltagit i en konferens om integration och tagit del av andra kommuners integrationsarbete och planer. Verksamheten har också haft besök av Länsstyrelsen för samtal om integrationsarbetet i kommunen och alla dess delar, vilka alla inte faller inom verksamhetsområdet individ och familjeomsorg. Planeringen är att göra en integrationsplan avseende de delar som verksamheten ansvarar för och därefter inhämta det som berör övriga verksamheter i kommunen.

Strategiska målsättningar:

1.2.5 Delaktiga invånare och medarbetare

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Andel invånare som upplever att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet ska öka. Målet 2017 är 47 %. Målsättningen 2018 är 50 %.	44 %	47 %	93,62 %

Nämndens prioriterade mål:

Det är viktigt att invånare och brukare känner trygghet med nämndens verksamheter.

Nämndens verksamheter ska erbjuda bra service, gott bemötande och en uppfattad god rättssäkerhet.

Inom ramen för funktionshinderområdet pågår aktivt arbete med brukarinflytande och information om verksamheterna i syfte att öka brukares förtroende med verksamheterna samt vilken service som kan erbjudas. Det finns en brevlåda för både brukare och anhöriga där det finns möjlighet att lämna synpunkter på verksamheten förutom kommunens övergripande synpunktshanteringssystem. Utöver detta arbetar Funktionshinder även med kontinuerliga anhörigträffar samt aktivt deltagande och engagemang på planeringsträffar som rör individerna. Pedagogerna på enheterna ingår i ett nätverk i kommunen där de uppdateras med senaste forskning och annan kompetensutveckling. Detta förmedlas därefter till personal på de olika enheterna.

När det gäller individ- och familjeomsorgen har verksamhetsområdets telefonväxel från årsskiftet flyttats till kommunens kontaktcenter. Arbetet befinner sig fortfarande i en utvecklingsfas och har under perioden resulterat i ett fördjupat samarbete mellan kontaktcenter och enheten för försörjningsstöd.

På sektorns särskilda boenden fortsätter det aktiva arbetet med äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier. Samtliga enheter inom verksamhetsområdet arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet gällande synpunktshanteringen och avvikelser. Enheterna arbetar även med planerade välkomstsamtal, kontaktmannaskap, uppföljningsmöten, värdegrundsarbete, brukarrådsmöte/planeringsmöte. Dessa insatser erbjuds till alla med beslut om särskilt boende.

Äldreomsorgen med förebyggande arbete, biståndsenhet och Ale hemtjänst har som målsättning att samtliga gäster, sökande och omsorgstagare ska uppleva trygghet, god service, gott bemötande och uppfatta god rättssäkerhet i mötet med verksamheten. Under perioden har verksamheterna även arbetat med att höja svarsfrekvensen i årets brukarenkät.

Nämndens prioriterade mål:

Implementering av 2016 års arbete med "Stolt omsorg i Ale - med omtanke och lust" ska fortsätta under 2017

Sedan våren 2016 arbetar sektorn med Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust. Arbetet syftar till att öka medarbetarnas känsla av delaktighet och möjlighet att påverka. Under 2016 tog medarbetarrepresentanter fram ett antal förbättringsförslag och dessa har sektorn sedan arbetat vidare med. Ett antal av förslagen har genomförts och ytterligare några pågår arbete kring, till exempel är stolt omsorg en stående punkt på arbetsplatsträffar och medarbetarrepresentanter har närvarat på ledningsgruppsmöten i samtliga verksamhetsområden. Det bereds utrymme på möten att diskutera förbättringsområden utifrån projektets fokusområden (arbetsmiljö/bemanning, arbetsmetoder, kommunikation och utbildning).

Enheter inom särskilda boenden och individ- och familjeomsorgen har genomgått eller planerar utbildning i lågaffektivt bemötande. En av sektorn anställd hälsocoach har startat sitt arbete under perioden.

Vid tre tillfällen har det varit större samlingar utifrån arbetet och möjlighet har givits till gemensam diskussion kring hur det framskrider. I början av juni kommer ytterligare ett tillfälle att äga rum, med fokus på vad som uppnåtts hittills, till exempel goda exempel på enheter som arbetat vidare med frågor lokalt.

Uppdrag:

Åtgärder för att minska sjukfrånvaro fortsätter under 2017

Sektorns arbete för att minska sjukfrånvaron har under perioden bedrivits på flera olika sätt.

Tätare uppföljning vid kort sjukfrånvaro sker mellan enhetschef och medarbetare, återkommande APT-punkter om psykosocial arbetsmiljö samt fler möjligheter för medarbetare att lyfta arbetsmiljörelaterade frågor är några exempel. Flera andra insatser sker inom ramen för det redan beskrivna arbetet med Stolt omsorg.

Ale kommun deltar även i ESF-projektet HälsoGREppet som syftar till att skapa förutsättningar för minskad ohälsa och förbättrade rehabiliteringsprocesser för anställda inom kvinnodominerade arbetsplatser i GR-kommunerna. Det lokala arbetet kommer inledas hösten 2017.

Uppdrag:

Skapa ny äldreomsorgsplan för kommande år

Sektorn har fått i uppdrag att ta fram en äldreplan för Ale kommun. Arbetet är påbörjat och planeras vara färdigt innan årsskiftet. Planen kommer utgå och disponeras utifrån huvudpunkterna i den nationella kvalitetsplanen för äldreomsorg. Framtagandet planeras även att inbegripa invånardialog som ett sätt att skapa delaktighet.

Strategiska målsättningar:

1.2.6 Aktiv fritid

Nämndens prioriterade mål:

Förebyggande insatser är av stor vikt när det gäller äldreomsorg då de kan skjuta fram behovet av biståndsbedömda insatser, möjliggöra kvarboende i det egna hemmet samt stärka det sociala stödet och trygghet.

Från och med årsskiftet 2015/2016 bildades en ny enhet avseende förebyggande insatser. Det förebyggande arbetet ska bland annat syfta till att skapa trygghet och kontinuitet för äldre samt ge anhöriga stöd. Målet är att möjliggöra kvarboende i det egna hemmet eller att skjuta fram behovet av biståndsbedömda insatser. Genom förebyggande insatser finns möjlighet att minska ensamhet och isolering, vilket innebär en ökad livskvalitet. Enheten arbetar även med uppsökande verksamhet riktad till personer som fyllt 80 år.

Medarbetarna på enheten är metodutvecklare, anhängstödare, anhängpedagoger och fixartjänst. Utöver enheten

för förebyggande insatser arbetar Team trygg hemgång med att göra övergången från sjukhus till hem så smidig som möjligt. Arbets sättet kommer utvärderas i oktober 2017.

Antal besökare på mötesplatser för äldre ökar och är totalt 1000 personer under perioden, vilket är mer än 100 fler än samma period föregående år.

Uppdrag:

Fortsätta erbjuda träffpunktsverksamhet och fysiska mötesplatser för att främja en aktiv fritid och motverka social isolering

Arbetet pågår aktivt inom ramen för enheten förebyggande insatser. Träffpunktsverksamheter erbjuds även på funktionshinderområdet.

Strategiska målsättningar:

1.2.7 Underlätta människors vardag

Nämndens prioriterade mål:

Trygghet och kontinuitet är viktigt för att alla ska känna sig nöjda i sin vardag.

Förra årets höga personalomsättning inom individ- och familjeomsorgen har delvis mattats av. Flera av satsningarna som gjordes har gett effekt men det kvarstår alltjämt utmaningar för att upprätthålla önskvärd personalkontinuitet. Användningen av konsulter i den sociala barn- och ungdomsvården driver kostnader och påverkar personalkontinuiteten negativt. Trots det svåra rekryteringsläget på området har individ- och familjeomsorgen lyckats rekrytera både chefer och medarbetare och prognosticerar en successiv minskad konsulttätthet under våren. Verksamheten har även arbetat aktivt med kontinuitetsfrämjande åtgärder såsom arbetsnära ledning, administrativ avlastning samt utökad introduktion för nyanställda.

Sektorn arbetar övergripande med projekt "Optimerad bemanning" som innehåller en kompetenshöjning gällande schemaläggning samt resurseffektivisering av bemanning genom användning av geografiska schemakluster som utgångspunkt. Inom ramen för Stolt omsorg och heltidsprojektet sker åtgärder som har en positiv inverkan på medarbetarnas arbetsmiljö och därmed också brukarnas trygghet.

Uppdrag:

Verksamhet personligt ombud ska fortsätta under 2017

Verksamheten pågår i samverkan med Kungälv och Stenungsund.

Nämndens prioriterade mål:

Ny teknik ska fortsätta att utvecklas i syfte att bland annat öka kvalitén, ge möjlighet till trygghetstillsyn och frigöra tid som kan ges till brukarna.

Sektorn arbetar för närvarande med införandet av ett flertal tekniska lösningar för att frigöra tid och öka kvaliteten i verksamheterna. Upphandlingsarbetet avses att påbörjas snarast för flera av de planerade digitaliserings-satsningarna: nyckelfria lås, digital natttillsyn, digital signering samt mobil dokumentation.

Avsikten är att arbetssätten skall vara implementerade innan årsskiftet och ge ekonomisk effekt från och med 2018.

Uppdrag:

Arbete med införande av nytt system för trygghetslarm

Sektorns upphandling för larmmottagning och digitala trygghetstelefoner pågår och beräknas slutföras innan årsskiftet.

Uppdrag:

Arbete med införande av nyckelfria lås

Arbetet pågår enligt plan. Installation av lås beräknas påbörjas i november 2017.

Nämndens prioriterade mål:**Rutinerna kring utskrivningsklara från sjukhus ska förändras och utvecklas.**

Sektorns utfall gällande antal dagar med betalningsansvar ligger på 0 för perioden. En starkt bidragande orsak till det positiva utfallet bedöms vara Team trygg hemgång som arbetat för att öka tryggheten hos brukarna i övergången från slutenvård till ordinärt boende. Under 2017 kommer andelen vårdplaneringar som sköts via nätet att öka. Det nya arbetssättet förväntas öka effektiviteten och i högre utsträckning möjliggöra för anhöriga och närstående att engagera sig i vårdplaneringen.

2018 förväntas den nya lagen "Trygg och säker utskrivning efter slutenvård" träda i kraft. Lagförslaget innebär att processen från att en person blir inskriven på sjukhus till att personen återgår till hemmet ska effektiviseras och kraven på både region och kommun ökar. Syftet är att ingen ska vara kvar inom slutenvården när behov inte längre finns. För kommunens del innebär det att förbereda för ett snabbare och mer flexibelt mottagande. Sektor arbetar aktivt för att höja beredskapen i detta hänseende, både internt och i samverkan med landstingets parter.

Uppdrag:**Arbetet med Trygg hemgång ska fortsatt följas upp**

Sektorns tidigare utvärderingar av Trygg hemgång har visat på hög brukarnöjdhet och minskat antal betalningsdagar till regionen. Teamet har även kunnat underlätta för och samarbeta med hemtjänstenheter vid arbetstoppar.

Under perioden har sektorn fördjupat arbetet med att utvärdera brukarupplevelse och kostnadseffektivitet. Teamet kommer utvärderas löpande under året och en större utvärdering planeras till oktober 2017.

Nämndens prioriterade mål:**Insatser i form av vård och stöd vid missbruk ska så långt som möjligt ske på hemmaplan.**

Det initierade samarbetet mellan vuxenheten och funktionshinderområdet pågår och är även i behov av fortsatt utveckling. Arbetsgruppen kommer att utökas med representant från enheten för försörjningsstöd.

Samlokaliseringen av bostad 1, kuratorer och Ale aktivitetscenter är ett exempel på utveckling av de egna insatserna. Samverkan mellan region och kommun har resulterat i en socialmedicinsk mottagning som, utöver kommunens personal, är bemannad med läkare fyra timmar i veckan.

Perioden har inneburit en högre kostnadsutveckling än förväntat gällande köpt missbruksvård. Samtidigt planerar individ- och familjeomsorgen att fylla vakanserna på de tre tjänster som tidigare låg på Minimili. Under tiden erbjuds insatser till unga inom ramen för utförarenheten. Sammantaget har utbudet till unga i målgruppen kortsiktigt påverkats.

Uppdrag:**Det påbörjade arbetet med Bostad först och utvecklingen av andra boendeformer ska fortsätta under året.**

Pågår enligt plan. Föregående års målvärde på tio personer förblir oförändrat på grund av det rådande bostadsunderskottet i kommunen. Verksamheten kommer under året att utveckla den dagliga verksamhet, som samlokaliseras med Ale Aktivitetscenter, för att så långt möjligt stödja personer med B1 att nå den reguljära bostadsmarknaden. Under perioden har en person med insatsen fått ett eget kontrakt.

Uppdrag:**Matlagning i hemmet som biståndsbedömd insats ska vara helt implementerad inom hemtjänsten.**

Pågår enligt plan. En ny genomlysning med åtgärdsplan genomförs i alla enheter vid halvårsskiftet.

Strategiska målsättningar:

1.2.8 Utvecklad invånardialog

Uppdrag:

Medborgardialog som arbetsverktyg ska införas och vara ett naturligt inslag i våra verksamheter

Sektorn har identifierat arbetet med äldreplanen som lämpligt projekt att införa invånardialog i under året. Utbildning och workshop har genomförts för både politiker och tjänstemän.

Strategiska målsättningar:

1.2.9 Målinriktad kompetensförsörjning

Uppdrag:

Plan för strategisk kompetensförsörjning inom varje sektor

Arbetet samordnas av HR-avdelningen men sektorn kommer så småningom att komplettera planen med de sektorspecifika delarna. Den strategiska kompetensförsörjningsplanen har även bäring på arbetet med sysselsättning för alla. Eventuella synergieffekter kommer tillvaratas löpande.

Strategiska målsättningar:

1.2.10 Engagerade, stolta och delaktiga medarbetare

Nämndens prioriterade mål:

Medarbetare inom nämndens verksamheter ska ha en bra arbetsmiljö och känna glädje och delaktighet i sitt arbete.

Sektorn och kommunen arbetar med tre huvudsakliga spår när det gäller att öka delaktigheten och förbättra arbetsmiljön för medarbetarna: Stolt omsorg, Organisationskulturen samt Varumärkeslöftet. Samtliga finns beskrivna under egna rubriker i rapporten.

I delar av sektorn finns svårigheter med den fysiska arbetsmiljön och här kan särskilt nämnas ifo-kontoret. Verksamheten har så långt det är möjligt vidtagit åtgärder för att förbättra arbetsmiljön inom den egna ramen men förändringsbehovet kvarstår.

Medarbetare och enhetschef på ett av sektorns äldreboenden har visat intresse för att ändra driftform till intraprenad. Ett sådant arbetssätt ger större möjlighet och frihet för chef och medarbetare att fatta ekonomiska och verksamhetsnära beslut. Sektorn utreder frågan på uppdrag av nämnden.

Uppdrag:

Arbetskläder ska erbjudas till yrkesgrupper som har behov av det.

Pågår enligt plan inom verksamhetsområdena äldreomsorg och särskilda boenden. När det gäller funktionshinderverksamheten avvaktar sektorn med inköp av arbetskläder eftersom det är oklart om arbetskläder är förenligt med LSS-lagstiftningen.

Uppdrag:

Verksamheten ska arbeta för att kunna erbjuda fler heltidstjänster och/eller önskad tjänstgöringsgrad samt fler tillsvidare anställningar för de som så önskar.

Pilotprojektet "Heltid för alla" avslutas i september och en slutrapport kommer då att skrivas. På de enheter som initialt gick in i projektet blev inget större genomslag. På de sista tre enheterna blev effekten bättre, i synnerhet på äldreboendet och därmed finns ett underlag att utvärdera och i viss mån dra slutsatser av.

Utöver heltidsprojektet ger även det pågående projektet Optimerad bemanning möjlighet till ökad tjänstgöringsgrad genom mer effektiv schemaläggning.

Strategiska målsättningar:

1.2.11 Organisationskulturen

Nämndens prioriterade mål:

Minskat gap mellan nuvarande och önskvärd kultur i Ale kommun

Sektorns verksamheter var en aktiv del i arbetet med kulturmätningen och utsåg kulturambassadörer 2016. Dessa har sedan stöttat varje enhet med att ta fram specifika aktiviteter för att minska gapet mellan nuvarande och önskvärd kultur.

En sammanställning och analys av aktiviteter och resultat på verksamhets- och sektornivå planeras att göras i samråd med det kommunövergripande analysarbetet under 2017.

Aktiviteter	Kommentar
Minska gapet mellan nuvarande och önskvärd kultur i Ale kommun	

Nämndens prioriterade mål:

Varumärkeslöfte – lätt att leva

Sektorns verksamheter har aktivt arbetat med att ta fram bevispunkter utifrån vision och varumärkesplattform. Här har kommunens kommunikationsstrateg varit behjälplig med att leda workshops på enheternas APT-möten. Aktiviteterna följs upp enligt verksamhetsplan och på sektornivå kommer arbetet sammanställas under året och även ta hänsyn till eventuella kommunövergripande ställningstaganden.

Aktiviteter	Kommentar
Bevispunkter - lätt att leva	

Nämndens prioriterade mål:

1.2.12 Verksamhetens/enhetens mål

Sektorn arbetar på uppdrag från Omsorgs och arbetsmarknadsnämnden och har som främsta uppgifter att:

Utifrån individuella biståndsbeslut erbjuda Alebor stöd till en skälig levnadsnivå enligt Socialtjänstlagen (SoL) och goda levnadsvillkor enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessutom erbjuda insatser för att nå en god hälsa och vård på lika villkor i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet enligt Hälso- sjukvårdslagen (HSL). Under vissa förutsättningar ges även insatser vid vård enligt Lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT) eller Lag om rättspsykiatrisk vård (LRV).

Till skydd för barn och unga, samt vuxna missbrukare, finns en skyldighet att ingripa med tvång i vissa fall. Dessa åtgärder har stöd i Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Sektorn kan erbjuda arbetsmarknadspolitiska insatser till arbetssökande med ekonomiskt bistånd, arbetslösa ungdomar eller arbetssökande med funktionsnedsättningar med stöd av SoL eller LSS.

Sektorn har också i uppdrag att bedriva ett förebyggande arbete med syfte att hindra eller skjuta upp behov av biståndsinsatser. Dessutom finns ett uppdrag att erbjuda stöd till närstående.

En god samverkan, såväl internt som externt, är en förutsättning för att sektorn ska lyckas bistå Aleborna i sitt uppdrag.

1.3 Basverksamhet

1.3.1 Verksamhetsmått

Ökningen av köpta platser inom individ- och familjeomsorgen är problematisk men prognosen för helåret är betydligt närmare budget än vid årets ingång. Såväl vad gäller antalet hushåll med försörjningsstöd som arbetslösheten rapporteras minskat utfall.

Antal dygn med betalningsansvar för kvarliggande patienter på sjukhus uppgår till 0 vilket indikerar att både det interna och externa samverkansarbetet utvecklas i rätt riktning. Det är också en god indikator på kommunens förutsättningar inför kommande års lagstiftning med högre krav på samverkan mellan kommun och landsting.

I hemtjänsten går de beviljade timmarna stadigt neråt och antal besökare på öppna träffpunkter stadigt uppåt vilket är ett resultat av ett medvetet och målinriktat arbete från verksamheterna.

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2016 jan-apr	Utfall 2017 jan-apr	Budget 2017	Årsprognos 2017
Äldreomsorg	Antal personer under 65 år med hemtjänstbeslut	37	49		50
	Antal personer över 65 år med hemtjänstbeslut	429	401		370
	Antal beviljade timmar hemtjänst (Tertial)	53 043	46 807	192 367	167 980
	Antal beviljade timmar extern hemtjänst (Tertial)	5 480	3 498	13 895	13 992
	Antal beviljade timmar per brukare/v		6,8		6,8
	Antal besökare på Öppna Träffpunkter	877	1 000	3 000	3 000
Funktionshinder	Antal boende enligt LSS	83	90	88	93
	Antal personer med personlig assistens enligt LSS, snitt	8	9	10	9
	Antal personer med personlig assistens enligt SFB, snitt	27	28	30	28
	Ej verkställda beslut bostad med särskild service, snitt (Tertial)	1	1		1
Särskilt boende och hem-sjukvård	Antal inskrivna hemsjukvård, snitt per månad	524	524	524	524
	Nya beslut tillfällig vistelse (Tertial)	78	109	0	250
	Köpta dygn tillfällig vistelse	19,5	31	0	31
	Betalningsansvar dygn sjukhus	10	0	151	7
Individ- och familjeomsorg	Antal hushåll med försörjningsstöd	268	251	475	403
	Antal hushåll med försörjningsstöd, varav barnfamiljer	97	38	130	144
	Köpta årsplatser institution, barn- och ungdom (Tertial)	10,6	12	5	8,6
	Köpta årsplatser öppenvård, barn- och ungdom	2	3	1,4	1,4
	Köpta platser kval. familjehem, barn och ungdom	4	9	4,4	8,4
	Köpta årsplatser institution, vuxna	6	12	4	10,6
	Köpta årsplatser boende, vuxna (Tertial)	10	5,9	8	4,8
	Antal arbetslösa och i program i åldern 18–24 år	128	103	75	75

1.4 Särskilda fokusområden

1.4.1 Checklista - miljöuppföljning

Områden	Påståenden	Kravet uppfylls	
ALLMÄNNA 	Vi har utsett en person med ansvar för miljöfrågor inom vår verksamhet/enhet.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	2 (st) 24 (st) 13 (st)
	Vi följer kommunens upphandlingsavtal och inköpsrutiner som styr mot miljöanpassade inköp.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	25 (st) 1 (st) 13 (st)
	Våra medarbetare har fått någon form av miljöutbildning relaterad till vår verksamhet. Nyanställda utbildas inom ett år.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	6 (st) 20 (st) 13 (st)
	Vi informerar regelbundet alla medarbetare om vårt miljöarbete och de deltar i vårt interna arbete med miljöförbättringar.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	6 (st) 20 (st) 13 (st)
	Vi följer regelbundet upp vårt miljöarbete.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	9 (st) 17 (st) 13 (st)
	Vi har lagt in egna mål utifrån energi- och klimatplanen (hållbarhetsplanen) i vår enhetsplan.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	5 (st) 21 (st) 13 (st)
	Vi har en eller ett fåtal utsedda personer som sköter alla inköp till verksamheten/enheten	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	22 (st) 5 (st) 12 (st)
LIVSMEDEL 	Vi arbetar aktivt med att öka andelen ekologiska livsmedel.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	13 (st) 14 (st) 12 (st)
	Vi köper enbart Fairtrade-märkt kaffe, te och bananer.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	11 (st) 15 (st) 13 (st)
	Vi äter endast vegetariskt på personalluncher/konferenser eller liknande.	☐ Nej ☐ Ej svarat	27 (st) 12 (st)
KONTORET 	Vi har grenuttag med strömbrytare som vi stänger av vid dagens slut.	☐ Ja ☐ Nej ☐ Ej svarat	5 (st) 20 (st) 14 (st)
	Vid nyinköp av möbler och inredning väljer vi alltid produkter märkta med Svanen, Bra Miljöval eller EU-blomman.	☐ Ja	1 (st)

Områden	Påståenden	Kravet uppfylls	
		Nej	25 (st)
		Ej svarat	13 (st)
AVFALL 	Vid behov av nya möbler/inventarier försöker vi hitta begagnat inom organisationen. Vi skänker också möbler/inventarier som vi inte längre behöver till andra verksamheter inom kommunen.	Ja	27 (st)
		Nej	1 (st)
		Ej svarat	11 (st)
	Vi använder alltid flergångsserviser, t ex muggar, skedar, tallrikar etc. i vår dagliga verksamhet.	Ja	28 (st)
		Ej svarat	11 (st)
	Vi använder alltid flergångsserviser, t ex muggar, skedar, tallrikar etc. vid firanden, pensionsavtackningar och liknande.	Ja	25 (st)
		Nej	2 (st)
		Ej svarat	12 (st)
RESOR OCH TRANSPORTER 	Vi har gått igenom kommunens mötes- och resepolicy på APT.	Ja	17 (st)
		Nej	10 (st)
		Ej svarat	12 (st)
	Personal som kör i tjänsten har genomgått kurs i sparsam körning, typ EcoDriving.	Ja	4 (st)
		Nej	23 (st)
		Ej svarat	12 (st)
	Vi tillhandahåller kollektivtrafikkort för resor i tjänsten.	Ja	24 (st)
		Nej	4 (st)
		Ej svarat	11 (st)
	Vi har tillgång till utrustning för telefon- och/eller videokonferenser och/eller webbmöten på vår arbetsplats.	Ja	17 (st)
		Nej	9 (st)
		Ej svarat	13 (st)
	Vi har tillgång till tjänstecyklar på vår arbetsplats.	Ja	12 (st)
		Nej	15 (st)
		Ej svarat	14 (st)
RESOR TILL OCH FRÅN JOBBET 	Vi har genomfört aktiviteter för att få fler att gå, cykla eller åka kollektivt till och från jobbet.	Ja	4 (st)
		Nej	23 (st)
		Ej svarat	12 (st)
	Vi tillåter distansarbete på vår arbetsplats.	Ja	12 (st)
		Nej	15 (st)
		Ej svarat	12 (st)
BIOLOGISK MÅNGFALD 	Vi har genomfört åtgärder som bidrar till att bevara den biologiska mångfalden (exempelvis: Plantera fjärilsväxter, sätta upp insekshotell, sätta upp fågelholkar, anlägga gröna tak).	Ja	1 (st)
		Nej	26 (st)
		Ej svarat	12 (st)

1.5 Analys och förslag för framtiden

Dessa frågor redovisas för första gången i denna tertialrapport och därmed får svaren betraktas som en basmät-

ning för framtida referens. Förvaltningen i allmänhet och sektorn i synnerhet behöver informera och visa på hur detta arbete ska bedrivas och med vilken prioritet, som ett första steg i utvecklingen.

I flera av frågeställningarna finns en tydlig koppling mellan det ekonomiska incitamentet och ekologisk hållbarhet och där är måluppfyllelsen relativt god. På samma sätt kan man se det omvända, att måluppfyllelsen försämras om det hållbara alternativet är mer kostsamt. Därmed bör arbetet syfta till att det ekologiskt hållbara alternativet så långt möjligt också är det ekonomiskt mest hållbara alternativet. I de fall där det inte är möjligt behöver sektorn tydliggöra sin hållning till stöd för enhetscheferna och medarbetarna i organisationen. Det förefaller också finnas ett behov av att visa på vilken typ av kompetenshöjande insatser som finns inom ramen för ekologisk hållbarhet och hur man får tillgång till dessa. Några av frågeställningarna, tex möjlighet till distansarbete, är inte tillämpliga på stora delar av sektorns verksamhet vilket svaren också speglar.

2 Ekonomisk analys

2.1 Analys och förslag för framtiden

Analys

Tillväxtbudgeten 2017 är till sin utformning utmanande men målsättningen är att inför 2018 skapa bättre ekonomiska förutsättningar. Det ligger i sakens natur att det först är mot slutet av året som man kan analysera effekten av de åtgärder som vidtas under året. Med denna utgångspunkt är det rimligt och väntat att budget inte är i balans vid första tertialen. Utvecklingen är dock mer ogynnsam än vad den bör vara.

Sektorn har därför sedan februariutfallet signalerat att ett nollresultat bedöms orealistiskt på helår. Utan åtgärder prognosticeras underskottet till ca 21 Mkr. Utvecklingsstödet beräknas ge effekt i delar och utöver det är åtgärder planerade för att så långt möjligt närma sig budget i balans. Den negativa utvecklingen mellan mars och april har också föranlett sektorn att vidta ytterligare åtgärder för att kunna stå kvar vid prognosen -6,6 Mkr som aviserats vid tidigare månadsrapporter. Bilden är, som tidigare, att för att nå prognos på helår krävs synnerligen expansiva åtgärder. Dessa har i korthet beskrivits nedan under respektive verksamhetsområde men kommer att samlas i en handling inför kommande nämndssammanträde.

Det som kvarstår att göra därefter är kortsiktiga åtgärder som också långsiktigt riskerar öka sektorns totala kostnadsnivå. Att minimera all verksamhet som inte är lagstyrd och att avveckla öppna insatser för barn och familjer och istället köpa dessa tjänster är exempel på sådana åtgärder. Detta hade möjligen gett effekt under året men samtidigt försvårat effektivt arbete med kostnader i andra delar och bedöms därför som kontraproduktivt. Därmed återstår reduktion av bemanning i sektorns verksamheter och främst då de medarbetartäta, schemaburna verksamheterna. Det arbete som pågår kring optimerad bemanning förväntas ge effekt avseende minskade personalkostnader men på ett välavvägt och långsiktigt sätt, genom adekvata bemanningskrav och samplanering. Att inte bemanna enheter enligt bemanningskravet utan lägre än så får ett negativt signalvärde och är en oerhörd påfrestning för medarbetarna. Att samtidigt med en sådan åtgärd bedriva Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust, bedöms inte trovärdigt och det var den typen av kortsiktiga åtgärder som genomfördes hösten 2015 och som sedan ledde till att Stolt omsorg överhuvudtaget initierades. Sektorn har således att balansera föreslagna åtgärder mot dessa faktorer. Specifikt avseende ifo har de höga kostnaderna för konsulter orsakats av att många medarbetare slutade under 2016. Läget är betydligt gynnsammare nu men alltjämt skört och risken för att hamna i samma kostnadsdrivande situation igen är överhängande om medarbetarna uppfattar arbetsbelastningen i förhållande till den egna erfarenheten som alltför hög. Dessutom bygger effektiviseringsförslagen på att ifo har tillgång till tillräckligt erfarna och kompetenta medarbetare som kan motivera den enskilde att göra nödvändiga förändringar.

Individ- och familjeomsorgen har flera stora utmaningar. Nettokostnaden avseende bemanning (inhyrda konsulter istället för tillsvidareanställda medarbetare) beräknas under året uppgå till -7,2 Mkr. Drogproblematiken och oroligheter bland ungdomar eskalerade hösten 2016 och föreligger alltjämt. Under perioden har detta lett till flera nya placeringar. Kombinerat med en instabil personalsituation har sannolikt också antalet hemmaplanslösningar blivit färre än vad som annars varit fallet. Prognosen avseende köpta platser externt för barn och unga visar på en positiv utveckling, givet utgångsläget men här måste hänsyn tas till att omständigheterna gör att nya placeringar kan tillkomma som verksamhetsområdet inte haft kännedom om. Omställning från HVB till stödboende på Vallmon 2 pågår men för att klara effektiviseringskravet behöver en ökad takt på omflyttning av ensamkommande barn komma till stånd, detta arbete pågår. Överhuvudtaget behöver nyttjandet av verksamhetsområdets interna resurser, såväl heldygnsinsatserna som de öppna insatserna optimeras för att så långt möjligt minska externa placeringar för samtliga barn och unga. Det ytterligare ökade effektiviseringskravet som är ett resultat av utfallet för april kommer sannolikt att innebära viss intern omfördelning och vakanshållande av någon tjänst.

Det negativa resultatet inom verksamhetsområde funktionshinder har till största delen genererats av högre personalkostnader än budgeterat. De största avvikelserna inom verksamhetsområdet ligger på Byvägens barnboende där budgeten ej varit anpassad till den tyngre målgrupp som verksamheten nu vänder sig till. Ytterligare ett par av boendena inom verksamhetsområdet uppvisar högre kostnader än budgeterat beroende på resurskrävande brukare. Även personlig assistans uppvisar ett underskott beroende på höga lönekostnader under årets första månader, arbete med omställning och effektivisering av personalresurser pågår. Optimerad bemanning är den huvud-

sakliga strategin för att minska kostnaderna. Utöver det kommer det ökade effektiviseringskravet att medföra att verksamhetsområdet ser över möjligheten till omstrukturering av någon verksamhet.

Äldreomsorgens kostnadsutveckling på totalen har bromsats in vilket tyder på att arbetet med schema/bemanning i Ale hemtjänst börjat ge resultat. Den höjda timersättningen från och med 1 juni kommer att förbättra resultatet avseende intäkter men då den beviljade tiden samtidigt sjunker kommer det fortsatt att finnas ett underskott avseende intäkter. Sektorn har för avsikt att föreslå nämnden ett nytt justerat timpris till hösten där hänsyn till detta kommer att tas med målsättningen att budgeten för LOV så långt möjligt ska nyttjas. Ale hemtjänst kommer inte att vara i total ekonomisk balans vid bokslutet men den större delen av arbetet för att nå dit kommer att vara avslutat. Förändrade serviceinsatser kommer att bidra till detta och inför 2018 kommer även digitaliseringen att kunna bidra till den positiva utvecklingen.

Särskilda boenden och hemsjukvård kommer på helåret att göra ett överskott. Arbete med att sälja platser till Göteborg pågår och är en del av ett långsiktigt arbete för att möjliggöra finansieringen av Ale seniorcentrum 2018. För 2017 kommer detta att bidra till sektorns totala resultat. Utöver det föreslår sektorn att kylt mat kan införas på särskilda boenden under veckoslut, en åtgärd som inte påverkar kvalitén men däremot har potential att sänka kostnaderna. Samtliga särskilda boenden kommer också att arbeta med optimerad bemanning och detta beräknas också rendera ett överskott. Verksamhetsområdet kommer att se över medelstillelningen med avseende på andelen somatiska platser respektive demensplatser då bemanningskravet skiljer sig och därmed bör också ramtilldelningen påverkas. Totalt sett kommer verksamhetsområdet därmed att få i uppdrag att generera ett större överskott än det hittills planerade, för att bidra till helheten, på samma sätt som övriga verksamhetsområdets uppdrag blir det omvända, att minska underskottet. Med tanke på kommunens strategiska målsättning avseende ekonomi, att varje enhet inte ska ha en avvikelse mot budget på mer eller mindre än 2% kommer självfallet verksamhetsområdenas ramtilldelning att kräva en översyn inför 2018, även om det måste ses som ett arbete som inte kan påbörjas och avslutas samma budgetår, utan mer långsiktigt.

2.2 Sammanfattande tabeller

2.2.1 Tabell nämnd (tkr)

Prognosrapport 2017 sammanställning

	Ack budget	Ack utfall	Ack avv.	Årsbudget	Årsprognos	Årsavv.
VERKSAMHETENS INTÄKTER						
Bidrag	-37 870	-48 889	11 019	-113 610	-125 046	11 436
Försäljning av varor och verksamhet	-4 262	-2 962	-1 301	-15 287	-10 424	-4 863
Hyror och arrenden	-7 555	-7 862	307	-22 666	-22 523	-143
Taxor och avgifter	-2 746	-2 906	160	-8 238	-8 845	607
Övriga intäkter	-32 728	-28 100	-4 628	-98 184	-93 697	-4 487
SUMMA INTÄKTER	-85 162	-90 719	5 558	-257 985	-260 536	2 551
VERKSAMHETENS KOSTNADER						
Bidrag och transferringar	11 871	10 990	881	35 614	35 534	80
Material/köpt verksamhet	29 578	48 807	-19 229	88 734	118 871	-30 137
Lokaler	19 308	19 424	-116	57 925	57 746	179
Personal	137 761	140 096	-2 335	420 447	429 836	-9 389
Kapitalkostnader	1 033	931	102	3 098	2 912	186

	Ack budget	Ack utfall	Ack avv.	Årsbudget	Årsprognos	Årsavv.
Övrigt	46 367	40 066	6 301	141 601	125 826	15 775
SUMMA KOSTNADER	245 918	260 314	-14 396	747 419	770 725	-23 306
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	160 756	169 595	-8 838	489 434	510 190	-20 756
PROGNOSJUSTERING	0	0	0	0	-14 155	14 155
VERKS NETTOKOSTN EFTER PROG JUST	160 756	169 595	-8 838	489 434	496 035	-6 601

Nettokostnader per verksamhet ATO (tkr)

Nettokostnader per verksamhet ATO

	Ack budget	Ack utfall	Ack avv	Årsbudget	Årsprognos	Årsavv
Tkr						
Besluts/verksamhetsområden						
Nämnd och administration	30 633	27 148	3 485	91 899	83 299	8 600
Äldreomsorg	3 031	6 904	-3 873	10 201	16 501	-6 300
Särskilda boenden och hem-sjukvård	44 939	43 672	1 267	136 362	131 362	5 000
Funktionshinder	47 514	49 955	-2 441	143 752	148 552	-4 800
Individ och familjeomsorg	34 640	41 916	-7 276	107 220	116 320	-9 100
Summa	160 756	169 595	-8 838	489 434	496 035	-6 601

2.2.2 Investeringskostnader (tkr)

Investeringsrapport 2017

	Ack budget	Ack utfall	Ack avv.	Årsbudget	Årsprognos	Årsavv.
Tkr						
Netto	1 318	390	928	3 954	3 954	

Reinvesteringar: 1500 tkr, E-bälsa: 500 tkr, Appar Treserna: 1200 tkr, Markberedning Krokstorp: 754, TOTALT: 3954 tkr

Sektorn har i perioden nyttjat 0,4 Mkr av tilldelade investeringsmedel och helårsprognosen visar på ett fullt nyttjande av tilldelade medel under året.

Periodens utfall rör främst upprustning av verksamhetslokaler för administration inom individ- och familjeomsorg, skalskydd för hemtjänstlokal i Surte samt staket Fridhems äldreboende.